

CHIỀU THOÁT HIỂM KHI "ÂN ÁI" CỦA BỌ NGỰA ĐỰC

Khi gặp bọ ngựa cái, bọ ngựa đực quên hết hiểm nguy, xán lặn lại ve vãn, bất chấp việc mất mạng như chơi, miễn là để có một cuộc tình - các nhà sinh học mô tả trong một bài báo mới đăng trên Tạp chí PLoSBiology.

Bọ ngựa thuộc loài côn trùng ăn thịt lớn nhất trên Trái đất. Chúng săn mồi không chỉ động vật không xương sống mà còn thằn lằn mới nở, ếch và chim non. Loài côn trùng này rất lạ ở chỗ con đực có thể bị con cái ăn thịt một cách ngon lành ngay trong khi đang ân ái, nghĩa là đang nhận tinh trùng của "đối tác" để tạo ra thế hệ tương lai. Nhiều con đực đã có cách ứng xử ranh ma để buộc bọ ngựa cái phải chấp nhận làm người tình chứ không phải kẻ sát thủ man rợ.

Cả đời chỉ sai lầm có một lần

Nhóm các nhà sinh học do William Brown, Trường ĐH Fredonia (New York) đứng đầu đã nghiên cứu hành vi của bọ ngựa đực Trung Quốc (tên khoa học *Tenodera sinensis*), có những nghi lễ làm tình rất "long trọng".

Thường bọ ngựa đực đi tìm người tình để cặp đôi theo mùi - những chất pheromon do tuyến đặc biệt của con cái phát ra. Nhưng khi đến gần nó không sấn sổ, mà từ tốn, múa may, làm những động tác tỏ tình. Nếu như bọ ngựa cái thể hiện đang háu đói hoặc tỏ vẻ hung hăng, nó lập tức rút lui để khỏi phải kết liễu đời mình trong dạ dày của bọ ngựa cái.

Phải rất nỗ lực và có kinh nghiệm bọ ngựa đực mới có thể thoát khỏi nanh vuốt của con cái.

Brown và các đồng nghiệp đã kiểm tra lại hành vi của bọ ngựa Trung Quốc thay đổi như thế nào khi tiếp cận bọ ngựa cái khi tự do và khi bị hạn chế. Họ bắt một số bọ ngựa trưởng thành trong rừng tại vùng hồ Tchautauka ở Bắc Mỹ. Mỗi con được cho ở trong một "căn hộ" riêng có đầy đủ nước và thức ăn (dế mèn).

Khi côn trùng có chỗ ở mới, các nhà khoa học chia bọ ngựa đực ra thành hai nhóm. Nhóm 1 nuôi cách ly và trong 5 ngày liên không được tiếp xúc với bọ ngựa cái. Và nhóm bọ ngựa đực thứ hai có quyền "giao tiếp" với những con bọ ngựa cái bụng đã no căng bất cứ lúc nào.

Bản tình ca nguy hiểm chết người

Sau 5 ngày, các nhà sinh học tiến hành 2 thí nghiệm với bọ ngựa đực từ cả hai nhóm. Thí nghiệm thứ nhất họ bỏ những chàng "hiệp sĩ" vào chiếc lồng hẹp và ở đầu kia của chiếc lồng có một nàng bọ ngựa cái bị bỏ đói đã 5 ngày đang chờ. Thí nghiệm thứ hai, họ đã cho bà mẹ tương lai nhấm nháp đôi chút để giảm thiểu mối nguy hiểm.

Trong quá trình "hẹn hò" các nhà sinh học chăm chú theo dõi, ghi lại tốc độ mon men đến tiếp cận và cách thức tán tỉnh của các chàng ra sao. Khi bọ ngựa cái cố gắng ăn thịt người tình, họ dừng thí nghiệm vì không nỡ thấy kẻ si tình bị đối xử dã man.

Họ thấy những con bọ ngựa còn cô đơn (nghĩa là chưa bao giờ có quan hệ với bọ ngựa cái) luôn thiếu cảnh giác và không kén chọn khi có thể tiếp xúc với các nàng. Thấy các nàng, chúng lập tức xán lặn, với khoảng cách rất gần.

Nhưng khác với các anh chàng chưa có kinh nghiệm này, những con đực ở nhóm hai cực kỳ dè dặt khi thấy những con bọ ngựa cái đang háu đói, bò lại rất chậm và luôn luôn giữ một khoảng cách an toàn, cho phép chúng bỏ chạy khi bị tấn công.

Bất cứ sự thiếu thận trọng nào cũng là mối nguy hiểm chết người. Sáu giờ, sau khi các nhà khoa học tạo điều kiện cho bọ ngựa đực và cái gặp gỡ nhau, thì ở nhóm một, số các chàng sống sót chỉ

là 15%. Trong khi đó với bộ ngựa ở nhóm hai gồm những chàng chín chắn và dè dặt hơn, con số mất mạng là 75%, nghĩa là đến 25% sống sót.